

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

Programación de Música Moderna (historia do rock&roll)

Índice

1. Introducción	3
1.1 Marco Legal	3
1.2 Características do centro	4
1.3 Características do alumnado	5
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	7
2.1 Grao Profesional	7
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	8
4. Metodoloxía	10
4.1 Principios metodolóxicos	10
4.2 Métodos didácticos	11
5. Atención á diversidade.....	12
6. Temas transversais	13
6.1 Educación en valores.....	13
6.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)....	14
7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	15
7.1 Actos institucionais	15
7.2 Cursos e clases maxistras	16
7.3 Audicións	16
7.4 Outros	16
8. Secuenciación de Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Música Moderna (historia do rock&roll)	17
8.1 Introducción.....	17
8.1.1 Obxectivos	18
8.1.2 Contidos.....	18
8.1.3 Avaliación.....	19
8.1.4 Medidas de recuperación	22
8.1.5 Recursos didácticos.....	23
9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	24
10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	25

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Música Moderna (historia do rock & roll) está baseada nos obxectivos, contidos e criterios de avaliación do currículo oficial vixente e no proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e

de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñooca, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de

bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Conservatorio Profesional de Música de Vigo

Fotógrafo Felipe Prósperi s/n
36209 Vigo
cmus.profesional.vigo@edu.xunta.es
<http://centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalvigo>

galicia

comunicativa.

4. Metodoloxía

4.1 Principios metodolóxicos

É preciso un continuo entre as vivencias musicais naturais (expresión musical natural) e a presentación constante de novos contidos. A metodoloxía debe ser natural, integral e globalizadora, engarzando de xeito natural coas actividades cotiáns do alumnado, tódolos aspectos da educación musical.

Algúns conceptos importantes: Repaso como estratexia. Planificación das actividades a través da técnica das aproximacións sucesivas. Percepción como estadio previo á imaxinación. Atención como punto de partida básico para a percepción e a memorización. Adquisición progresiva de hábitos musicais. Estratexias de aprendizaxe por adestramento, por tenteo ou por uso da intelixencia e a vontade. Fomento e satisfacción da curiosidade como principal xerador do proceso de aprendizaxe.

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental dos estudos musicais requiren da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios colectivos, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.

- **Interdisciplinabilidade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

4.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

5. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

6. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

6.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademáis, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademáis de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e

respeto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

6.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complementa cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente. Nesta optativa de historia do rock concretamente, sería moi difícil, por non dicir imposible, abarcar todos os estilos, intérpretes, instrumentos, gravacións en directo ou históricas, etc, sen a axuda insubstituíble dos diversos soportes dixitais dispoñibles (mp3, mp4, portais dixitais, páxinas web, programas específicos de visionado de vídeos, para escoitar música, pizarra dixital e canon de vídeo, etc.).

7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o centro.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

7.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do Departamento de Canto serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

7.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que algún Departamento teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e será incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

7.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, cada departamento organizará audicións de alumnos que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para as diferentes audicións que se queiran organizar ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adxudicar datas, espazos e horarios definitivos.

7.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, como son os “Premios Honoríficos David Russell”, ou os concertos pedagóxicos para colexios, entre outros, nos que o Departamento de Canto podería propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

8. Secuenciación de Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Música Moderna (historia do rock&roll)

8.1 Introducción.

A presente programación didáctica de Música Moderna (historia do Rock & Roll), está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ó longo do curso e foi realizada pola profesora que imparte esta materia (materia, currículo e material didáctico, deseñados e estruturados pola propia profesora) dacordo co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

A materia optativa de música moderna pretende ser un achegamento ós diversos e múltiples estilos da música comunmente chamada lixeira ou música moderna. Ademais dos xa coñecidos e recoñecidos estilos do rock and roll, blues, rap, ou música electrónica existen outros moitos estilos e sub-estilos tanto ou máis importantes non tan coñecidos.

A materia intenta complementar ou ampliar os contidos de música do século XX e XXI xa incluídos na materia de historia da música, que debido á súa complexidade estilística e amplitude de compositores e intérpretes fai imposible abarcar de xeito construtivo para o alumnado. Colaborando así a unha aprendizaxe máis completa e actualizada e a unha perspectiva máis ampla e lúdica das posibilidades da interpretación e da escoita musical.

A materia quere presentarse nas dúas vertentes teórica e práctica, a teoría centrarase basicamente na escoita e diferenciación dos estilos e intérpretes

máis relevantes.

Por outra banda a parte práctica intentará que o alumnado se achegue pola propia experiencia á interpretación das partituras fundamentais dos diferentes estilos así como a aprendizaxe dos recursos, instrumentacións e mecanismos das devanditas músicas.

A razón de ser desta materia quere responder a unha demanda observada e formulada explicitamente durante os últimos cursos por parte do alumnado do grao profesional.

8.1.1 Obxectivos

- Recoñecer ós diferentes estilos da música moderna.
- Coñecer os estilos históricos dos que proceden todos os actuais.
- Diferenciar os principais grupos e intérpretes.
- Analizar a instrumentación característica dos diferentes estilos.
- Distinguir as harmonizacións e escalas típicas de cada estilo.
- escoitar de forma comprensiva as principais obras, cancións, etc. dos diferentes estilos.
- Comentar as principais obras, cancións, etc. dos diferentes estilos.
- Situar cronolóxicamente e estilisticamente pezas musicais que pola súa importancia xa pertencen á cultura popular en particular e á Cultura da música occidental en xeral.
- Experimentar coa propia práctica os aspectos comentados anteriormente.
- Acceder, e saber utilizar correctamente, ós múltiples recursos que ofrecen os medios actuais de achegamento á información (redes sociais, páxinas web, programas e sitios en Internet para a escoita de música e para acceder á información).

8.1.2 Contidos

Os diferentes estilos musicais da música moderna: secuenciación histórica.

Antecedentes (anos 50): blues, country, folk, gospel, jazz afro-cubano, jazz clásico, música clásica, rock and roll, rhythm and blues, soul. Etc.

Década dos 60: beat británico, blues rock, country rock, folk rock, garage rock, jazz rock fusión, mod, ska xamaicano, soul afroamericano. Etc.

Década dos 70: afrobeat, canción lixeira, disco music, experimental, folk rock,

funk, glam rock, groove, hard rock (e o seu máis popular sub-xénero o heavy metal), industrial, neopsicodelia, pop psicodélico, punk rock, reage, rock progresivo, rock psicodélico, soul psicodélico. Etc.

Década dos 80: electrónica, indie rock, house, metal (black metal, death metal, do-om metal, glam metal, thrash metal, etc.), new age, new romantic, new wave, post-punk, rap, rock gótico, rock mestizo, shoegazing, sludge metal (sludgcore), synthpop (tamén coñecido como technopop ou electropop), techno music. Etc.

Década dos 90: derivados do indie rock (dream pop, indie pop, lo-fi, math rock, noi-se rock, post-rock, riot grrrl, sadcore ou slowcore, space rock), drum and bass, emo, hip hop, nu metal, rap alternativo, rave (DJ's), rock alternativo (britpop, grunge), trip-hop, etc.

Do 2000 ate os noso días: electroswing, heavy metal (actualmente dividido en infinidade de subxéneros, cada un con características específicas e con influencias de outros estilos como a música clásica, música industrial, funk ou rap), new urban folk, punk (a partir de 2004 variedade de sub-xéneros: indie rock, noise rock, pop punk, happy punk, faux-punk, mall punk, pseudo-punk e bubblegum-punk, post-punk -afterpunk-, shoegazing), world music. Tecno (acid jazz, ambient, chill out, dubstep, electrónica, jungle, new rave, nu jazz, sinthpunk) Etc.

Características principais e diferenciais (sociolóxicas, estéticas, etc.) dos anteriores estilos musicais.

principais grupos e intérpretes de cada década e estilo.

Formacións instrumentais características dos diferentes estilos.

Estrutura formal e características melódicas e harmónicas das cancións típicas dos diferentes estilos.

Escoita comprensiva e comentada de diferentes músicas dos estilos principais.

Experimentación coa propia práctica dos aspectos comentados anteriormente.

8.1.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para iso utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados pola

propia profesora en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso.

8.1.3.1 Criterios de avaliación

Asistir a clase regularmente para manter a liña cronolóxica da materia.

Participar nas actividades de aula.

Avaliar a comparativa entre a bagaxe inicial e final do alumnado. Para o que se realizarán test de audición ó inicio e ó remate do curso. Este test se realizará coas obras máis significativas da historia da música moderna.

Realizar exercicios de recoñecemento de décadas, estilos, intérpretes e compositores.

Discriminar auditivamente instrumentacións nas obras escoitadas.

Facer exercicios prácticos de recoñecemento de acordes e escalas. Así como da forma das obras escoitadas.

Participar, si se dera o caso, na audición a realizar a final de curso.

Manter unha actitude positiva e colaboradora con respecto á materia e ós compañeiros.

8.1.3.2 Mínimos esixibles

O alumnado deberá demostrar mediante as probas deseñadas para tal fin os coñecemento e posta en práctica dos seguintes aspectos: Catro obras de calquera xénero e estilo, en italiano e en castelán

Os diferentes estilos musicais da música moderna: secuenciación histórica.

Principais grupos e intérpretes de cada década e estilo.

Escoita activa e atenta.

Actitude cooperadora, activa e positiva.

Debate e participación nas postas en común.

Espírito de colaboración e de investigación nos temas propostos.

Participación.

Compromiso de asistencia ás clase prácticas.

Atención ás necesidades dos compañeiros e respecto polas diferentes propostas e capa-cidades individuais.

Puntualidade.

8.1.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para levar a cabo os criterios de avaliación expostos en cada un dos diferentes cursos o Grao Profesional, o profesor/a empregará unha serie de ferramentas ou estratexias que se refiren a continuación:

- Observación do traballo e da actitude e rendemento do alumno ou alumna na clase para saber se participa na mesma dunha forma activa, plantexando cuestións, dúbidas ou realizando as tarefas propostas.
- escoita activa e atenta
- Actitude cooperadora, activa e positiva dos propios alumnos.
- debate e participación nas postas en común.
- práctica instrumental necesaria para a materialización dos temas escollidos para a interpretación.
- espírito de colaboración e de investigación nos temas propostos.
- Compromiso de asistencia ás clase prácticas.
- Puntualidade.

8.1.3.4 Criterios de cualificación

A materia de música moderna (historia do rock & roll) estrutúrase en cinco seccións principais que se producirán ó longo do curso. Seccións correspondentes ás cinco décadas de historia da música moderna. O alumnado deberá realizar unha serie de traballos para demostrar o aproveitamento dos coñecementos impartidos na clase.

A cualificación da materia atenderá a eses apartados e será ponderada do seguinte xeito:

- 60 % á realización de todos aqueles traballos (auditivos,

- orais e escritos) que lle sexan encomendados ó alumnado dentro dos contidos e obxectivos propios do curso.
- 20 % á asistencia a clase con puntualidade e regularidade.
 - 20 % á participación no desenvolvemento da clase e á interacción cos compañeiros e compañeiras. Respecto cara á profesora e ó material, ás normas de convivencia e á liberdade e tolerancia cara os demais.

8.1.4 Medidas de recuperación

Estas medidas serán de aplicación no caso de que o alumnado non acade a cualificación mínima para aprobar por non ter cumpridos os obxectivos mínimos, e tamén no caso de perda de avaliación continua.

8.1.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

- O alumnado que non acade a cualificación mínima de 5 na primeira ou segunda avaliación será informado ó longo do curso das medidas de recuperación adecuadas segundo o caso.
- O alumnado que perda o dereito á avaliación continua terá dereito a dúas probas, unha en xuño e outra en setembro.

Proba ordinaria de xuño

Se realizará nos dez días anteriores á avaliación do terceiro trimestre. Poderán acollerse a esta tódolos alumnos que perdan o dereito á avaliación continua por non asistencia a clase durante o curso ou teñan acumuladas un número de faltas igual ou superior ás estipuladas no regulamento interior do centro no terceiro trimestre. Os alumnos ou alumnas que desexen acollerse a este dereito deberán avisar á profesora da materia por mediación do titor ou titora que teñan adxudicados para o presente curso, durante as datas e segundo o protocolo establecidos polo centro para tal fin. As alumnas e alumnos serán cualificados pola súa profesora logo de realizada a proba, proba á que poderán asistir outros profesores do departamento en calidade de observadores coordinados pola xefatura do mesmo, que á súa vez actuará en coordinación coa xefatura de estudos. A mencionada proba terá formato de exame e o resultado extraído da súa cualificación será a nota final do curso do alumno ou alumna acollido a este sistema. O alumnado implicado deberá realizar unha proba teórico-práctica en unha ou varias sesións en datas e horas que se indicarán no momento oportuno. Dita proba constará de varias partes correspondentes ás distintas seccións de contidos da programación vixente para o presente curso, tendo en conta os obxectivos e criterios de avaliación reflectidos na mencionada programación. O alumnado deberá demostrar o seu perfecto coñecemento de todos e cada un dos contidos mínimos do curso correspondente.

Procedemento da proba

O alumnado implicado realizará un ou varios exercicios de cada un dos apartados nos que se divide a materia (traballos, test musical, etc.)

Cualificación do exame de xuño:

A cualificación outorgada corresponderá á suma da parte proporcional da nota ob-tida en cada un deses apartados.

O alumnado que non acade unha cualificación positiva na avaliación de xuño terá opción de realizar a proba extraordinaria, a cal consistirá en presentar toda a materia que corresponda ao curso en cuestión.

8.1.4.2 Probas extraordinarias de setembro

O alumnado que na avaliación de xuño non acade a cualificación mínima de 5 por non ter cumprido cos mínimos esixibles terá dereito a unha proba extraordinaria no mes de setembro.

As alumnas e alumnos serán cualificados pola profesora da materia logo de realizado un exame. Nesta proba os alumnos e alumnas deberán demostrar o coñecemento de tódolos aqueles conceptos que estean especificados no correspondente informe que irá anexo ó boletín de cualificacións de xuño. No devandito anexo estará especificado tamén o procedemento do exame. Os criterios de cualificación serán os mesmos que na convocatoria de xuño.

8.1.5 Recursos didácticos

Conexión a Internet, proxector e pantalla de proxeccións, altofalantes para conectar ó ordenador, periodicamente: un aula con batería e piano e os propios instrumentos dos alumnos e alumnas (esta periodicidade será consensuada ó inicio de curso segundo as circunstancias persoais do alumnado, o instrumento que toquen e a dispoñibilidade dun aula axeitada para os ensaios).

9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.